

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

Тема: Особливості дитячого мовлення

План

1. Особливості дитячого мовлення
2. Ігрові лінгвістичні «породження» у мовленні дитини.
3. «Проблемні» діти: мовлення, інтелект, знаки.

Студенти повинні знати: особливості дитячого мовлення, періоди розвитку мовленнєвої здатності дитини, основні заперечення Н. Хомського щодо біхевіористської теорії, періоди розвитку мовленнєвої здатності дитини, особливості дитячого мовлення, ігрові лінгвістичні «породження» у мовленні дитини, проблеми дітей з обмеженими можливостями.

Студенти повинні вміти: визначати та аналізувати особливості дитячого мовлення, характеризувати наукові концепції мовленнєвої здатності дитини; добирати мовний матеріал для розвитку мовлення дитини.

Ключові слова: дитяче мовлення, сензитивний період, етапи розвитку дитячого мовлення (до мовленнєвий: а) гуління, гукання й б) лепет; догматичний; етап засвоєння граматики; ігрові лінгвістичні «породження» у мовленні дитини.

Питання для самоконтролю та практичні завдання:

1. Визначте завдання, що вирішують психологи і лінгвісти у ході дослідження дитячого мовлення.
2. Охарактеризуйте сензитивний період розвитку мовленнєвої здатності дитини.
3. Дайте характеристику основних ідей концепції Н. Хомського.
4. У чому полягали основні заперечення Н. Хомського щодо біхевіористської теорії.
5. Які показники вказують на вроджену закономірність розвитку мовлення.
6. Визначте етапи розвитку дитячого мовлення до 3-х

років, запропоновані О. Леонтьєвим.

7. Охарактеризуйте відмінності між ситуативним та контекстним мовленням. Для якого віку характерні ці типи мовлення? Думку обґрунтуйте.

8. Які основні ігрові «породження» у мовлення дитини визначаються психолінгвістами?

9. Яке місце у мовленнєвому розвитку дитини займають процеси римотворення. Доберіть приклади віршів українською та російською мовами, які б ви запропонували дітям 4-6 років (законспектувати).

10. Придумати речення із перевернутою семантикою.

11. Охарактеризуйте особливості дитячого мовлення.

12. За якими напрямками розвивається дитяче мовлення?

13. Як відбувається процес засвоєння мовлення «проблемними» дітьми?

14. У чому полягає суть альтернативної комунікації.

15. Підготуйте повідомлення на тему: «Проблемні» діти: мовлення, інтелект, знаки.

16. Підготувати й провести психолінгвістичне дослідження ранньої дитячої словотворчості за алгоритмом (дослідження проводиться з дитиною до 3-х років шляхом спостереження або проведення інтерв'ю з батьками дитини).

17. Складіть словничок мовлення дитини (так званої ранньої дитячої словотворчості. Типу: ляля, моква (морква), па (упав), дя (дядько).

18. Проаналізуйте: чи відповідає словниковий запас дитини та форма її висловлювань віковій нормі (скористайтесь конспектом лекції або ін. джерелами)